

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 63/18

Luksemburg, 8 maja 2018 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-33/17
Čepelnik d.o.o. / Michael Vavti

Zdaniem rzecznika generalnego Nilsa Wahla Trybunał powinien orzec, że przepisy prawa krajowego zobowiązujące usługobiorcę do wniesienia zabezpieczenia na poczet zapłaty kary pieniężnej, która może zostać nałożona na usługodawcę z siedzibą w innym państwie członkowskim w związku z naruszeniem przez niego przepisów krajowego prawa pracy, są niezgodne z prawem Unii

Środek taki jest zakazany na mocy dyrektywy usługowej, a w każdym razie wykracza poza to, co jest niezbędne do realizacji celu polegającego na możliwości weryfikacji i egzekwowania przez organy krajowe przestrzegania krajowego prawa pracy, mającego na celu ochronę pracowników oraz przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji i dumpingowi socjalnemu

Čepelnik jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Słowenii. Świadczyła ona usługi budowlane o wartości 12 200 EUR na rzecz Michaela Vavtiego. Usługi dotyczyły domu będącego własnością M. Vavtiego, znajdującego się w Austrii, w pobliżu granicy ze Słowenią, i zostały wykonane przez pracowników delegowanych. M. Vavti zapłacił Čepelnik zaliczkę w kwocie 7 000 EUR.

W 2006 r. austriacka policja finansowana przeprowadziła kontrolę na budowie i zarzuciła Čepelnik popełnienie dwóch wykroczeń administracyjnych. Po pierwsze, w odniesieniu do dwóch delegowanych pracowników Čepelnik nie złożyła właściwych zawiadomień o rozpoczęciu prac na podstawie ustawy o dostosowaniu prawa stosowanego do umów o pracę (AVRAG). Po drugie, Čepelnik nie udostępniła dokumentacji płacowej w języku niemieckim względem czterech delegowanych pracowników. Niezwłocznie po przeprowadzeniu kontroli policja finansowa nałożyła na M. Vavtiego obowiązek wstrzymania płatności i złożyła do właściwego organu administracyjnego, Bezirksmannschaft Völkermarkt (rejonowego organu administracyjnego w Völkermarkt, Austria, zwanego dalej „BHM Völkermarkt”) wniosek o wniesienie przez usługobiorcę zabezpieczenia. Zabezpieczenie miało zostać wniesione na poczet zapłaty kary pieniężnej, która mogła zostać nałożona w postępowaniu, które miało być wszczęte przeciwko Čepelnik w oparciu o wyniki kontroli. Policja finansowa wniosła o ustanowienie zabezpieczenia w kwocie równej pozostałemu jeszcze do zapłaty wynagrodzeniu, tj. 5 200 EUR. BHM Völkermarkt ustanowił wnioskowane zabezpieczenie, uznając, że „w związku z położeniem [siedziby] [...] usługodawcy, która znajduje się w Słowenii [...] należy przyjąć, że możliwości ściągania i wyegzekwowania kary są w istotny sposób ograniczone, a nawet niemożliwe”. Michael Vavti wniósł zabezpieczenie.

Przeciwko Čepelnik wszczęto postępowanie w sprawie zarzucanych jej wykroczeń administracyjnych. Wyrokami z października 2016 r. na spółkę nałożono kary pieniężne w wysokości 1 000 EUR i 8 000 EUR w związku z naruszeniem przez nią przepisów AVRAG.

Po zakończeniu prac Čepelnik wezwała M. Vavtiego do zapłaty 5 000 EUR tytułem należnego wynagrodzenia. Ten ostatni odmówił zapłaty, powołując się na zapłatę przedmiotowej sumy na rzecz BHM Völkermarkt, zgodnie z jej decyzją administracyjną. Čepelnik wszczęła przeciwko M. Vavtiemu postępowanie w celu uzyskania należnej kwoty.

Zgodnie z dyrektywą usługową¹ państwa członkowskie uznają prawo usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą oni przedsiębiorstwo. Ponadto państwa członkowskie nie mogą ograniczać swobody świadczenia usług przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim. Dyrektywa pozostaje bez wpływu na krajowe prawo pracy [...], które nie narusza prawa [Unii].

To właśnie w takim kontekście Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno sodišče Pliberk (sąd rejonowy w Bleiburgu, Austria) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy prawo Unii zakazuje państwu członkowskiemu zobowiązania zleceniodawcy krajowego do wstrzymania płatności i wniesienia zabezpieczenia w wysokości niewypłaconego jeszcze wynagrodzenia, jeżeli wstrzymanie płatności i wniesienie zabezpieczenia służą wyłącznie zabezpieczeniu ewentualnej kary pieniężnej, która może być nałożona dopiero w osobnym postępowaniu prowadzonym przeciwko usługodawcy z siedzibą w innym państwie członkowskim.

W dzisiejszej opinii rzecznik generalny Nils Wahl stwierdził na początku, że dyrektywa usługowa znajduje zastosowanie w rozpatrywanej sprawie. Ponieważ ustawowym celem spornego środka jest raczej zabezpieczenie, na rzecz skarbu państwa, zapłaty kar, które organy publiczne mogą w przyszłości nałożyć na usługodawcę, zaś adresatem spornego środka nie jest sprawca potencjalnego naruszenia, ale jego kontrahent, nie można uznać, że ów środek wchodzi w zakres wyjątku dotyczącego „prawa pracy” ustanowionego w dyrektywie usługowej. Rzecznik generalny zauważył następnie, że niezależnie od jego dyskryminacyjnego lub niedyskryminacyjnego charakteru, taki środek może z samej swojej natury z jednej strony zniechęcać austriackich klientów do korzystania z usług usługodawców z siedzibą za granicą oraz z drugiej strony zniechęcać usługodawców z siedzibą w innych państwach członkowskich do okazjonalnego oferowania swoich usług w Austrii. Z tego względu sporny środek stanowi ograniczenie, które jest co do zasady zakazane przez dyrektywę usługową. W dalszej kolejności rzecznik generalny zbadał, czy taki środek może być uzasadniony, i doszedł do wniosku, że krajowe środki ograniczające prawa *usługodawców* mogą co do zasady być uzasadnione wyłącznie na podstawach i zgodnie z warunkami, o których mowa w dyrektywie. Natomiast krajowe środki, które ograniczają prawa *usługobiorców*, co do zasady nie mogą być uzasadnione.

Z powyższych powodów **rzecznik generalny uznał, że sporny środek jest niezgodny z dyrektywą usługową.**

Wniosek ten nie uległby zmianie, gdyby Trybunał postanowił zbadać zgodność tego środka z art. 56 TFEU, dotyczącym swobody świadczenia usług.

Otóż ograniczenie swobody świadczenia usług może być dopuszczalne jedynie dla osiągnięcia słusznego celu zgodnego z traktatami oraz jeżeli jest ono uzasadnione nadrzędnymi wymogami interesu publicznego, jednakże tylko pod warunkiem, że jest to właściwe do realizacji celu, któremu dany środek służy, i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do jego osiągnięcia.

W ocenie rzecznika generalnego cel polegający na umożliwieniu organom krajowym weryfikacji i egzekwowania przestrzegania krajowego prawa pracy, mającego na celu ochronę pracowników oraz przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji i dumpingowi socjalnemu – na co powołał się rząd austriacki – stanowi *nadrzędny względ* interesu ogólnego, który może uzasadnić ograniczenie swobody świadczenia usług. Jednakże można mieć wątpliwości, czy sporny środek *rzeczywiście* i w *sposób spójny* dąży do realizacji zakładanych celów. Zdaniem rzecznika generalnego sporny środek jest w każdym razie nieproporcjonalny, gdyż *wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów, których realizacji służy.*

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

¹ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36, tzw. „dyrektywa usługowa”).

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793